

Od nedelje do nedelje.

Kakor da sem čisto pozabil na konferenco v Parizu. Posebno pa nočje biti nobenega prvega glasa o tem, kar ljudem na jugu Evrope najbolj teško leži na želodcu. Mislim, reševanje jadranskega vprašanja z vsemi njega kocičivimi in bodečimi priveski. Ne da bi se niti ne govorilo o tem vprašanju; ali meni se vidi kakor da je to ojetr ogal, ki se mu nikdo ne upa blizu; vsi lažijo okolo njega v dolgem ovinku, a vsakde živžga pri tem svojo pesem, kakor človek, ki v čri noči tava po temenom gozdju in si z živžanjem daje — korzijo. Vesti, ki jih prisnašajo časopisi, so vse usmerjene po njihovi lastni želi in pa po želji tistih, katere hočejo — tolažiti! Eni trde, da stojimo tik pred rešitvijo jadranskega vprašanja; meni pa dohačijo veste, da mislijo v Parizu položiti to vprašanje na led za par mesecev. Toda, tudi najlepšega plesa je tudi najhrastnejši plesalki enkrat dovoli. In ljudem je res že dovolj te predstave v Pažinu. Hoteli bi že enkrat čuti »hitro polko«, ki bi napravila — konec! Toda — ne-konca, ki ne bi pomenil prvega konca, ampak konca s kakšno resnino rešitvijo.

Tudi ljudje v Trstu postajajo nekako nervozni. Govore nestropno, kako da bi hoteli, da se že enkrat edpro vratite, tega zapora negotovosti in zmede in — z dovoljenjem gospo cenzure — sedanjih (recimo tako, da ne bo zamere) — neurejenih razmer, tja ven na plan... normalnega življenja in delovanja, kjer bodo po tokom času mogli zoperi dihati svetli zrak s sodobnosti, svobode, demokratizacije in primerne, smotrone civilne uprave...

Mož, poet-prvotnik je že svojedobno izrekel telino besedo, da je vzhodna stran Jadrana leva bolna stran pljuje lokaljesta. Ni čuda torej, da bol na eni strani izvijala čudne — glasove na drugi strani! Kar eden za drugi so se začeli oglašati, veljaljki v kraljestvu, ki opozarjajo državo in nje vlado, da je n. pr. tu pri nas v Trstu skor vse — vse drugače, nego bi moralo biti... Pa ne-le, da ugotavljajo bolezne, marveč kažejo s prstom tudi na vzroke — na krive. A, kar najbolj časpilo, je to, da vsi soglašajo v tem, da med tolkinimi krvadami, je največja krivda na strani — upravnega sistema!

Vsi ugotavljajo, da nezadovoljnost v Trstu je splošna in velika in da postaja vedno veča od dne do dne. Tržičani sami dejajo — seveda bolj na tiso, ker zahteva previdnost — izraza tej nezadovoljnosti na razne načine, tu pa tam tako drastično, da moram biti tudi jaz — previden. En primer! Tako je neki tržički Italijan v zasebnem razgovoru zagotovil, da je okupacijska uprava v teh malo mesecih storila v Trstu več, nego avstrijska v mnogih letih. Navzoči si niso upali oporekati in so le gledali delo z očim ročednostjo. Om na to: Da, da, okupacijska uprava je dosegla v malo mesecih, česar ni mogla doseči Avstrija v stoljetju! Navzoči so gledali še debele in se z večjo radovnostjo, v tem da obsojki neki ta uspeh? In tedaj je oni tržički Italijan vigel svoje hemblo: V stoljetju ni mogla Avstrija napraviti v Trstu toliko... avstrijskantov, kolikor jih je napravila uprava v malo mesecih... Na, kar se tice avstrijskantov, mož dolevo sam ni resno misil, kar ga gotovo ni v Trstu pametnega in znanega človeka, ki bi si želel povratak kabsburško-hohenzollernskega režima. Hotel je le izreči kritiko na način, ki mu treba primati, da je bil drastičen.

Nedavno je Edinost posnela laškega časopisa »Slovenski Benc« težko besedo, s katero je — ne je mi to zameri ta neskladnost! — poležil pret na rano. Meni je, da podrejem organom nedostaja takta, onim višnjem pa politične smisli. Zadel je željal na glavo. Pomanjkanje takta je pri javnih funkcijonirih res hudo zlo, ki povzroča slabo kri med prebivalstvom. Sej je znana resnica, da ni edino važno vprašanje, kaj dočaka kdo zekon ali kuka naredba, marveč tudi: kako izvira tisti, ki je poldkican v to?! Ce ni pravega takta, zgresa izvisevatev morebitno dober namen zekona ali naredbe. Kaj pa še le, ce je zekon, oziroma naredba sama zgrešena. Potem se-le je pravi vrag v hiši uprave! To pa je, ce tisti, ki ukazujejo, nismo političnega smisla, to je: ce nismo prvega, razumevanja za resnostenost, kakor obstoje dejanski: za razumevanje, za sile, ki se uveljavljajo v območju njihove uprave.

Najhujuje pa je, ce se upravitelji postavljajo na takšnem stoliču: že Bog da, da bo drugače in boljši! Ce vemo fisično čuta, da je njihova dolžnost, skrbeti za to in delati na to, da bo boljše. Inel sem znanca, ki je bil pravi hrust, trden kot dren; bilo ga je samo zdravje. Ali, nato je se nekaj — krizeva na hrbit, prisija je starč. Ta pa ima vsikdar nepriljivo spremjevalce. Polkvarilo se je kako kolesce — in koliko, nežnih deošec ima organizem človeškega telesa — in otroj in hotel vse prav delovati. Zanace je šel k zdravniku in tam mu je naložil delo, ki je bila naravnost strašna zanaj: nje vina, nje tebeška! Zivljenje brez vina in viržinke pa bi bilo življenje, ko ne bi bilo vredno, da je življenje. Sel je in drugemu zdravniku in mu potoljil svoje gorje. Ta zdravnik pa ga je potoljil: »Pojet, no! Jejet, pijet, kadijet! Kaj tudi, ce umreš! Saj malci itak ne umreje več! Hotel je morda reči: Hudo je, ce je maledga človeka prejedaj pograbila sunč, star človek pa mora umeteti. Praska gospodarsko življenje tudi ni od danes ali včeraj, ima tudi že svojo starost! Ali, kaj bi rekli upravitelju-zdravniku, če bi hotel teložiti našo trgovino-industriji: stari se že in — boljši tudi, kaj potem, ce umreš?! Zivljenje, kakor vesi iz znali! Naše gospodarsko življenje ima res iz svoja leta in svojo zgodovino. In boljši tudi, ker se je prehladilo na ojstrini sedanjih časov. To pa ne odvezne zdravnikov, od dolžnosti, da združijo! Ne, tu ni unesna nikaka teložba, ker zdravnika-upravitelja dolžnost je, da pomaga!

Pri tem pa moram zdravniku: nujneje svareti, naj ne nastavlja svojega učesa novodobnim Džigenom, ki iščejo po naših krajinah svetiljki v roki svetni, ki — jih ni, da le ne bi moral pričnati tega, kar je! Romun je iščejo, da bi potajili Jugoslovence. Kako da je v resnicu domes s tem romunstvom v Istri, že Edinost že pojasmila. Živi le še po razrejenih glavah. Pa uži podam še jaz mal prispevki. Pred desetimi 20 leti se je nuffi tedanj romunski kralj v Opatiji na letovišču. To prisko je novodobni Kolumbi, ki iščejo v Istri Ameriko — romunstvo, hoteli porabili, da opozorijo kralja, da ima tudi v Istri sponzorje. Najeli so per metov, in jih povedli pred kralja kot romunsko deputacijo. In doživel so strašno blaža. Kronana glava in istrski Romuni se niso mogli razumeti med seboj. Tolmačati so morali kralja — hrvaški govor istrskih Romunov. Zato je nujno svetovali gospodom v Istri galati na tagi »Edinost«, načnik ne poslušajo takih — Džigenov!

Jaz pa se radujem, ker mi je v veliko teložbo dejstvo, ki priča o zdravi moralnosti sestav našega naroda: dejstvo namreč, da niti v teh časih velikoga fizičnega in moralnega tripljenja ni zamula med nami pesniška žila, da ni zamrl duh

poezije. Nande s »Poleževine« v Barkovljah mi je ravnikar dospal enega svojih »prvencev«: Nemci, Madžari, Turki, Bolgari, vi ste barbari, strela vas udari!

Ali zveni to! »Mera« pravilna, rima krepkal Seveda diši ta poezija malo po krv, ki se je prelivala; ali, capuščeno bodi nadzelenemu poetu, ker »sposeč« je v časih viharjev. Radujem se tudi zato, ker se je prijetelj Niceta slednji enkrat posrečil — dober »vise«. Daroval je nekaj liric za nošo družbo, ker je bil v cestnjaku. Ali dobriv dovrst prijetelj Niceta ni v tem, da je bil res enkrat dober dovrst. Naj le dela pridno dalje take dovrste in imel naj bi mnogo posnemalcov!

C-č.

DAROVI.

— Pipčeri za moško CMD: dva delikventa pločarja namesto zajtrka na sv. Jožetu dan L 5., dan 10. in 15. maja, dan Frančka 1., dan Pepega 1., dan Milka 2., Abutov Jožek 5., Kavčik 1., nevpočevne ustreznik 4., nje imena 2., in načrtna 1970; skupaj L 40.70 in počitnica. Denar firmi uprava.

LISTNICA UREDNISTVA.

Dopisnikom duhovnikom. Razprava o duhovniškem celobtu se je precej raztegnula in dobitiamo že vedno dopise, ki bi bili objavljeni z male strani, brez zadružka. Izredki pa se le nam z več strani, zlasti z duhovniške, tudi želja, da naj bi se stvar razpravljala več v javnem življu, posebno še, ker je duhovniški lik na razpolago stanovsko gledajo. Tako smo uveljeli odvetnik pisca dopisa v št. 58, na denar št. 60. (Co svobedi, kakor jo je Bog dati), in še druge denarse, med njimi dopis posebno nam znamenega duhovnika in narodnika, ki se ga gleda celbato v glavnem struktur z zgoraj omenjenim dopisom v št. 58, a segajočim predpisom: »Sicer pa je potovan, da naši dopisi v Evidenci ne bodo resili tega vprašanja, in nisem, da bi bilo možljivo umestno, ko bi uredništvo zaključilo ta razgovor.« Denar firmi uprava.

Tržaške tvrdke.

TRGOVINA JESTVIN
via Genova (Campanile) 13. Zalog: kave, olja, mla, sveč, sardin, kakava, čokolade, čaja l. t. d. Pristni Jamaika rum, konjak, vermouth, marsala, višnjevec ter raznovrstna vina, vse po zmernih cenah. Ivan Bidovec.

MEHANICNA DELAVNICA.

Odlikovana Evarnica Osvaldella. Via Media 26. Izdelovanje in poprava strojev in motorjev. Pro- računi.

KNJIGOVEZNICA.

Pietro Pippa, Trst ulica Valdriro 19. Artistična vezava. Zepni kolodiar lastnega izdelka. Vpisnik (registri) posebnega sistema.

DAMSKA KROJAČNICA

A. Mermotta, Trst, ul. Commercial 3. Izdeluje vskrivitne oblike po angleškem in francoskem krovu, plesne oblike, oblike za poroke, bluze za gledališča itd. Cene zmerne. Poštežna točna.

MAJOLIČNE PEČI IN ŠTEDILNIKI.

M. Zeppar, ul. S. Giovanni 6 in 12. Naboljša izdelovanja in najpopolnejša vrsta. Cene zmerne. 202

PAPIR.

Velika zalog papirja za ovitke, papirnatih vrečic, lasne tovarne. Veliki raznii barvi in velikosti. Cene zmerne. Gastone Dollinar, Trst, Via dei Gelsi 16.

G. PINO, zlatarnica-urarnica
Trst, Corso Štev. 15

Kupujem srebrne krone in goldinarje po najvišjih cenah.

Zlatarnica in urarnica
LORENC MACOR
ul. Udine 26 (prej Belvedere)

Ima na izber verižice, prstane, zapestnice, uhane in zlate, srebrne in niklaste ure. Budilike, prvovrstne znamke z jaunstvom. Prezema naročila za birmo in poprave. Kupuje in zamenja zlato, srebro in dragulje.

Trgovska - obitna zadruga v Trstu
registrirana zadr. z neomejenim jamstvom

ul. Cesare Battisti (prej Stadion) št. 21
sprejemajo hranilne vloge do L 1 dalej

Navadna vloga obrestuje po

4 1/2%, večje po dogovoru.

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. Posojni lomalni pušice na dom. Rentni davki plačuje iz svojega.

Daje posojila po najugodnejših pogojih na vključje, na oseno poročno, na zastave vrednostnih listin.

Uradne ure vsak dan izvzemlj nedelj in praznikov od 8 do 1.

Zajamčeno pristno Vino
za sv. maže,

burgunder in zelen več lefnikov in belu numizmu vina po tržnih cenah prodaja

Rmatijsko društvo v Vipavi

Za vodne žage Josipu Hotniku
v Ilirske Bistrici
se iščeta dva izvijena

ŽAGARJA.

Plača po dogovoru.

Ličje, žveplo, modra galica za vinogradništvo
se dobri pri
COLONIALE OLANDESE

družba za uvoz in izvoz

ul. Pier Luigi da Palestrina Štev. 2

Kupujem prizmatične daljnoglede

GIUSTO HIRSCH

avtoriziran optik

36 Trst, ulica Mazzini 36

G. CATTALAN

TRIESTE VIA DEI BACHI 9

KONTORISTINJA

večja slovenskega in laškega dopisovanja in če mogoče tudi lesne stroke se sprejme. — Nastop takoj. A. DOMICEJ, parna žaga, Št. Peter na Krasu.

UMETNI ZORJE

in brez čeluti, zlate krone in tudi obroblj.

VILJEM TUSCHER

zobnopravnik

Trst, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, a

Ordinira od 9 do 12 dop. in od 3-6 pop.

Brezbolešno Izdržanje zob, plombiranja in umetni zobe

ZOBODRAVNIK

CORSO 24, 1. nadstropje

Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.

Brezbolešno Izdržanje zob, plombiranja in umetni zobe

ZOBODRAVNIK

Trst - ulica Malcantoni Štev. 9 - Trst

(Hiša ustanovljena leta 1828.)

Nova trgovina

Trst — ulica XXX. oktobra štev. 4

Predmeti za moto, auto in dvokolesa. Zaloga automobilev, motornih koles, »Indian« in dvokoles, »Bianchi«. Gumi, mazilno olje, tehnični predmeti. Ceniki brezplačno.

Prodaja na drobno in debelo. Preprodajalcem popust.

S. U. C. O. M. II. G. Ferluga & C.i

trgovina ul. XXX. oktobra 4. Tel. 1160

Garaža, Kovačka delavnica ul. S. Francesco 31. Tel. 1160

